

ӘДӘБИЈАТ ИНЧЭСӘНӘТ

АЗӘРБАЈҖАН ЈАЗЫЧЫЛАРЫ ИТТИФАҖЫ ВӘ АЗӘРБАЈҖАН ССР
МӘДӘНИЈӘТ НАЗИРЛИЈИНИН ОРҖАНЫ

ОРҖАН СОЈУЗА ПИСАТЕЛЕЙ АЗӘРБАЈҖАНА
И МИНИСТЕРСТВА КУЛЬТУРЫ АЗӘРБАЈҖАНСКОЙ ССР

2 НОЈАБР 1968-чи ил

№ 44 (1495)

Лирика дәфтәриндән

Микајыл РЗАГУЛУЗАДӘ

Ө П У Ш Л Ә Р

ҮРӘКДӘ ИЗЛӘР

Үрәк гранитдән мөһкәм олса да,
Јанан шамлар кими бә'зән јумшалыр.
Онда мөһәббәтти, сәмимијјәтти,
Гәзәбин, нифрәтти изләри галыр.

Каһ мунис бир бахыш, каһ ширин
бир сөз
Ичә, хош нахышлар салыр үрәкдә.
Каһ гуру бир бәһтан, каһ кәч бахан
көз

И Н С А Н Ү Р Ә Ј И

Поладдан мөһкәмдир инсан үрәји,
Онун мөтанәтти һаны поладда?
Јерсиз мазәммәтә, һагсыз төһмәтә,
Надан чәфасына дөзмәз полад да.

Чивәдән һәссасдыр инсан үрәји.
Онун дујуглуғу һаны чивәдә?

Јаныр үрәк...
Гарсалајан алову јох,
истиси јох,
Көз чыхаран түстүсү јох...
Јаныр үрәк—
ичи алов,

А Х Ш А М К Ү Н Ә Ш И

Һәзин оларды гүруб,
Гојнунда сабаһы даһымасајды.
Сејр етдикчә үфүгдә күн батан јери,
Билирәм ки, сабаһ јенә сөкүләчәк
дан јери,

Ачылачаг сәһәр,
Јенә аловланачаг
Инди солғун үфүгдә сөнән атәш,
Јенә доғачаг күнәш,

Сағалмаз јара тәк галыр үрәкдә.
Нә Ренткен чиһазы, нә кардиограф
Әсла таһа билмәз галаһ изләри.
Чизкиләр мүнғәзәм, үрәк-чијәр саф...
Костәрмәз чиһазлар пүнһан изләри.

Бу изләр шаирин үрәк сөзүндә,
Рәссамын рәнкарәнк лөвһәсиндәдир.
Ја да бәстәкарын мусигисиндә,
Бөјүк симфонијанын кур сәсиндәдир.

Бир оғрун бахышы, инчә күлүшү,
Бир назығәданы дујмаз чивә дә.

Бүллурдан көврәкдир инсан үрәји.
Онун инчәлији һаны бүллурда?
Бир сојуг нәфәсдән, бир сөздән
сыңар,—

Шүшә дә тај дејил она, бүллур да.

* * *

Јаныр үрәк үстү сојуг...
додаг күлүр,
көз дә күлүр.
Анчаг көздән
јанар гәлбә
көз төкүлүр.

Ачылачаг дүнәнкинән даһа парлаг,
Даһа саф,
Даһа шәффаф
бир сәһәр...

Буна көрә, ахшам
Күнүн батмасы мәнә
Нә гәм кәтирир, нә гүссә, нә кәдәр...
Билирәм ки, јенә
Ачылачаг сәһәр!..

Өпүш вар — буз кими,
Дондуруп јанағыны.
Галыр изи өмр боју
Сојуг бир көлкә кими,
Галыр, јујулмагла, силинмәклә
кетмәјән

бир ләкә кими...
Өпүш вар — алов, атәш,
Јандырыр додағыны.
Галыр изи өмр боју
Јанар көз кими...

Өпүш дә вар,
Илыг, меһрибан, әзиз.
Көрпә нәфәси кими — тәртәмиз.
Гәлбә тәсәллидир белә өпүш,
Дамара ган,
Һәр дәрәдә дәрман...
Бир гыз көрдүм бир сәһәр,
Сәккиз-доғгуз јашларында.
Әлиндә бир мәктүб...
Јахынлашды почт гутусуна,
Галхды пәнчәләри үстә,
Әли күчлә чатды...
Мәктүбу өпдү, өпдү, өпдү,
Сонра еһмалча гутуја атды...
Көрәсән һансы хошбәхтә чатачаг
О мәктүб, о өпүшләр!...

Әкәр
Алачагса ону
Узаг-узаг сәрһәддә дуран
Бир әскәр,—
Дујачаг бу өпүшләри
Дадыны-ләззәтти,
Сөнмәз һәрарәтти,
Сеһирли гүдрәтти...
Үрәји фәрәһлә долачаг,
Сәрһәддә даһа ајыг,
Даһа сајыг
Олачаг...
Әкәр
Алачагса ону

Узаг, бузлу дәннзләрдә
Балыг овлајан бир оалыгчы,
Ја Арктикада кәшфијјат апараһ
Бир алим,—
Дујачаг бу өпүшләри дадыны-
ләззәтти,

Һәрарәтти,
Сеһирли гүдрәтти...
Бу өпүшләр
Јахын едәчәк узағлары,
Күллү-чичәкли чәмәнә дәнәчәк
өпүшләри

Чошгун дәннз,
Буз дағлары...
Әкәр
Алачагса ону
Јерин дәрин-дәрин гатларында,
Ја далғаларын гојнунда,
Өлкәјә гүввәт гајнағы ахтаран
Бир шахтачы, бир нефтчи,—
Дујачаг бу өпүшләри дадыны-
ләззәтти,

Һәрарәтти,
Сеһирли гүдрәтти...
Бирә-јүз артачаг
Күчү-һүнәри,
Әзми-ирадәси...
Сыхмајачаг, горхутмајачаг ону
Алт гатларын ағыр нәфәси,
Дәннзин горхунч ләшәләри...

Бәли, бундадыр бу өпүшләри
Мисилсиз гијмәти,
Сеһирли гүдрәти...
Узағларда оланлара,
Аталара-аналара,
Бачылар-гардашлара,
Достлара-танышлара
Әһи көзәл совғат—
Мәктүбларда һәрарәт көндәри,
Мөһәббәт көндәри,
Көндәри!..